

Klasa: 022-03/13-01/192

Urbroj: 50301-04/12-13-3

Zagreb, 12. rujna 2013.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kazalištima, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kazalištima, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Andreju Zlatar Violić, ministricu kulture, prof. Berislava Šipuša, zamjenika ministrice kulture, te Vladimira Stojsavljevića i mr. sc. Vesnu Jurić Bulatović, pomoćnike ministrice kulture.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O KAZALIŠTIMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, rujan 2013.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZALIŠTIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4., a u vezi s člankom 69. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

U provedbi Zakona o kazalištima (Narodne novine, broj 71/2006), od njegova donošenja 2006. godine do danas, uočene su određene poteškoće i neusklađenosti s posebnim propisima, koje se ovim zakonskim prijedlogom nastoje otkloniti.

Naime, od 1991. godine nije mijenjan utvrđeni status za četiri nacionalna kazališta u Republici Hrvatskoj (Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Hrvatsko narodno kazalište u Splitu, Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca u Rijeci), koja su osnovana radi teritorijalne ravnomjernosti i regionalne zastupljenosti u obavljanju kazališne djelatnosti na određenoj profesionalnoj i umjetničkoj razini. Ova su kazališta svojim djelovanjem nesumnjivo opravdala razloge uvrštavanja u navedenu kategoriju nacionalnih kazališta, te su u svojem organizacijskom, kadrovskom i profesionalnom djelovanju ostvarila određeni razvojni doseg. U svrhu daljnjeg razvoja kazališne djelatnosti u kontekstu zadovoljavanja teritorijalne ravnomjernosti i regionalne zastupljenosti potrebno je navedeni status priznati i Hrvatskom narodnom kazalištu u Varaždinu. Promjenom misije i vizije, organizacijske strukture i umjetničkim ojačavanjem repertoara, Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu zadovoljava uvjete dobivanja statusa nacionalnog kazališta. Svojim umjetničkim i kreativnim potencijalom ono već ostvaruje programe dramske i glazbeno-scenske umjetnosti na najvišoj izvedbenoj razini kao kulturno središte od iznimnog regionalnog i nacionalnog značenja. Prijedlog za utvrđenje ovoga statusa podnio je Grad Varaždin i samo Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu.

Važećim Zakonom o kazalištima, u članku 25. stavku 1., propisana je procedura izbora i imenovanja intendanta Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu, na način da ga imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na zajednički prijedlog ministra kulture i gradonačelnika Grada Zagreba, po prethodno pribavljenom mišljenju kazališnog vijeća. Zakonske odredbe i dosadašnja praksa u postupku izbora intendanta ne daju potpuno rješenje, te stoga Zakon nije funkcionalan. Naime, ova se procedura, s obzirom na složenost uvjetovanu zajedničkim prijedlogom dvaju tijela, pokazala neučinkovitom u slučaju različitih stajališta. U tom smislu predložene su izmjene koje rješavaju prethodno iznesenu nedorečenost u provedbi postupka imenovanja intendanta Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, te se predlaže postupak u kojem intendanta Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na zajednički prijedlog ministra

kulture i gradonačelnika Grada Zagreba, s time da, ako se ne postigne zajednički prijedlog, intendanta ovoga Kazališta imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra kulture, a imajući u vidu da je Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu nacionalno kazalište kojemu je većinski suosnivač Republika Hrvatska.

Nadalje, člankom 31. stavkom 1. Zakona propisan je sastav kazališnih vijeća kojim se predviđa zastupljenost kazališnih umjetnika u tom tijelu. Međutim, člankom 163. Zakona o radu (Narodne novine, br. 149/2009, 61/2011, 82/2012 i 73/2013) propisano je da jedan član tijela upravljanja ustanove mora biti predstavnik svih radnika. Imajući u vidu navedeno, predloženim izmjenama Zakona uzeta je u obzir i ova zakonska obveza, kako bi se osigurala zastupljenost svih radnika u kazališnom vijeću. Osim navedenoga, također je potrebno, vodeći računa o stvarnim zadaćama kazališnog vijeća u funkcioniranju javnih kazališta i javnih kazališnih družina, dodatno urediti ovlasti ovoga tijela. S obzirom da se javna kazališta i javne kazališne družine mogu osnivati kao javne ustanove, njihov se rad mora uskladiti i sa Zakonom o ustanovama (Narodne novine, br. 76/93, 29/97, 47/99 i 35/2008), koji predviđa da ustanova ima program rada i razvoja ustanove, financijski plan i godišnji obračun. U tom smislu predlaže se izmijeniti odredbu članka 32. Zakona o kazalištima, na način da se utvrdi ovlast kazališnog vijeća da donosi ove akte na prijedlog intendanta, odnosno ravnatelja. Također, predlaže se propisati da se kazališno vijeće može konstituirati kada je imenovana većina njegovih članova, kako bi se osiguralo funkcioniranje ovoga tijela u slučaju da neki od članova ne budu imenovani u primjerenom roku.

Predložene izmjene i dopune Zakona o kazalištima zadovoljavaju trenutačne potrebe rješavanja nastalih poteškoća u primjeni Zakona, a daljnje njegove promjene mogu se očekivati nakon izmjena drugih propisa iz područja kulture, koje se planiraju provesti u narednom razdoblju.

2. Osnovna pitanja koja se uređuju predloženim zakonom

Predloženim zakonom uređuju se sljedeća pitanja:

- određuje se da Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu dobiva status nacionalnog kazališta;
- određuje se da intendanta Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na zajednički prijedlog ministra kulture i gradonačelnika Grada Zagreba, s time da, ako se ne utvrdi zajednički prijedlog u roku od 7 dana od dana podnošenja pisanog zahtjeva ministra kulture ili gradonačelnika Grada Zagreba radi utvrđivanja zajedničkog prijedloga, intendanta Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra kulture. Na isti način se imenuje i razrješava vršitelj dužnosti intendanta toga Kazališta, bez provođenja javnog natječaja;
- određuje se sastav kazališnog vijeća javnog kazališta i javne kazališne družine, na način da imaju pet ili sedam članova, od kojih većinu imenuje predstavničko tijelo osnivača iz reda uglednih umjetnika i radnika u kulturi, koji nisu državni službenici ureda državne uprave u županiji na čijem području kazalište djeluje, odnosno gradskog ureda nadležnog za poslove kulture, najmanje jedan član bira se iz redova kazališnih umjetnika, a jedan iz redova svih zaposlenika;
- određuje se da se kazališno vijeće može konstituirati kada je imenovana većina članova kazališnog vijeća;
- propisuju se ovlasti kazališnog vijeća;

- prijelaznom se odredbom propisuje da su javna kazališta i javne kazališne družine dužne u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona uskladiti svoj rad i statut te druge opće akte s odredbama ovoga zakona;
- određuje se prijelaznom odredbom da će se svi postupci započeti prema odredbama Zakona o kazalištima (Narodne novine, broj 71/2006) dovršiti prema odredbama ovoga zakona;
- završnom odredbom propisuje se da ovaj zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

3. Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Donošenjem ovoga zakona:

- Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu dobiva status nacionalnog kazališta,
- pojednostavit će se i precizirati postupak izbora i imenovanja intendanta Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu,
- osigurat će se zastupljenost svih radnika u kazališnom vijeću,
- dodatno će se urediti ovlasti kazališnog vijeća.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013) predlaže se donošenje ovoga zakona po hitnom postupku i njegovo stupanje na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama, kako bi se s obzirom na objektivne okolnosti i poteškoće vezane uz upravljanje Hrvatskim narodnim kazalištem u Zagrebu, koje su proistekle iz nedorečenosti odredbi važećeg Zakona o kazalištima, što prije osiguralo zakonito upravljanje i funkcioniranje ove javne ustanove od nacionalnog značenja.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZALIŠTIMA

Članak 1.

U Zakonu o kazalištima (Narodne novine, broj 71/2006), u članku 20. stavku 1. iza podstavka 4. briše se točka i stavlja zarez, te se dodaje podstavak 5. koji glasi:

"- Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu."

Članak 2.

U članku 25. stavak 1. mijenja se i glasi:

"Intendanta Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na zajednički prijedlog ministra kulture i gradonačelnika Grada Zagreba. Ako se ne utvrdi zajednički prijedlog u roku od 7 dana od dana podnošenja pisanog zahtjeva ministra kulture ili gradonačelnika Grada Zagreba radi utvrđivanja zajedničkog prijedloga, intendant Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra kulture. Imenovanje i razrješavanje vršitelja dužnosti intendant Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu obavlja se na isti način, bez provođenja javnog natječaja."

Članak 3.

U članku 31. stavak 1. mijenja se i glasi:

"Kazališno vijeće javnog kazališta i javne kazališne družine ima pet ili sedam članova od kojih većinu imenuje predstavničko tijelo osnivača iz reda uglednih umjetnika i radnika u kulturi, koji nisu državni službenici ureda državne uprave u županiji na čijem području kazalište djeluje, odnosno gradskog ureda nadležnog za poslove kulture, najmanje jedan član bira se iz redova kazališnih umjetnika, a jedan iz redova svih zaposlenika. Ako članu vijeća iz reda kazališnih umjetnika, odnosno zaposlenika prestane rad, prestaje mu i članstvo u vijeću."

Iza stavka 7. dodaje se stavak 8. koji glasi:

"Kazališno vijeće može se konstituirati kada je imenovana većina članova kazališnog vijeća."

Članak 4.

Članak 32. mijenja se i glasi:

"Kazališno vijeće:

- na prijedlog intendant, odnosno ravnatelja usvaja godišnji program rada i razvoja javnog kazališta, odnosno javne kazališne družine, koji mora biti sukladan s osnovnim programskim i financijskim okvirom iz članka 27. stavka 3. ovoga Zakona,
- na prijedlog intendant, odnosno ravnatelja usvaja financijski plan,
- na prijedlog intendant, odnosno ravnatelja usvaja godišnji obračun te plan nabave,
- prati ostvarivanje programa te njegovo financijsko i kadrovsko izvršavanje,
- razmatra i usvaja programska i financijska izvješća intendant odnosno ravnatelja,
- na prijedlog intendant, odnosno ravnatelja, donosi statut uz suglasnost osnivača odnosno osnivača s većinskim udjelom i druge opće akte kazališta odnosno kazališne družine,
- obavlja i druge poslove određene zakonom, aktom o osnivanju i statutom."

Prijelazne i završne odredbe

Članak 5.

Javna kazališta i javne kazališne družine dužne su u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoj rad i statut, te druge opće akte s odredbama ovoga Zakona.

Članak 6.

Postupci započeti prema odredbama Zakona o kazalištima (Narodne novine, broj 71/2006), dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 7.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. mijenja se članak 20. stavak 1. Zakona, te se propisuje da Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu dobiva status nacionalnog kazališta.

Člankom 2. mijenja se članak 25. stavak 1. Zakona, te se određuje da intendant Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na zajednički prijedlog ministra kulture i gradonačelnika Grada Zagreba. Ako se ne utvrdi zajednički prijedlog u roku od 7 dana od dana podnošenja pisanog zahtjeva ministra kulture ili gradonačelnika Grada Zagreba radi utvrđivanja zajedničkog prijedloga, intendant Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra kulture. Imenovanje i razrješavanje vršitelja dužnosti intendant Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu obavlja se na isti način, bez provođenja javnog natječaja.

Člankom 3. mijenja se članak 31. stavak 1. Zakona, na način da se propisuje sastav kazališnog vijeća javnog kazališta i javne kazališne družine. Kazališno vijeće ima pet ili sedam članova od kojih većinu imenuje predstavničko tijelo osnivača iz reda uglednih umjetnika i radnika u kulturi, koji nisu državni službenici ureda državne uprave u županiji na čijem području kazalište djeluje, odnosno gradskog ureda nadležnog za poslove kulture, najmanje jedan član bira se iz redova kazališnih umjetnika, a jedan iz redova svih zaposlenika. Ako članu vijeća iz reda kazališnih umjetnika, odnosno zaposlenika prestane rad, prestaje mu i članstvo u vijeću. Iza stavka 7. dodaje se stavak 8. kojim se propisuje da se kazališno vijeće može konstituirati kada je imenovana većina članova kazališnog vijeća.

Člankom 4. mijenja se članak 32. Zakona, na način da se propisuje da kazališno vijeće javnog kazališta i javne kazališne družine na prijedlog intendant, odnosno ravnatelja usvaja godišnji program rada i razvoja javnog kazališta, odnosno javne kazališne družine, koji mora biti sukladan s osnovnim programskim i financijskim okvirom iz članka 27. stavka 3. Zakona, na prijedlog intendant, odnosno ravnatelja usvaja financijski plan, godišnji obračun te plan nabave, prati ostvarivanje programa te njegovo financijsko i kadrovsko izvršavanje, razmatra i usvaja programska i financijska izvješća intendant, odnosno ravnatelja, na prijedlog intendant, odnosno ravnatelja, donosi statut uz suglasnost osnivača odnosno osnivača s većinskim udjelom i druge opće akte kazališta odnosno kazališne družine, te obavlja i druge poslove određene zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Člankom 5. utvrđuje se rok od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona u kojem javna kazališta i javne kazališne družine trebaju uskladiti svoj rad i statut te druge opće akte s odredbama ovoga Zakona.

Člankom 6. propisuje se da će se svi postupci započeti prema odredbama Zakona o kazalištima (Narodne novine, broj 71/2006) dovršiti prema odredbama ovoga Zakona, a imajući u vidu da se ovim Zakonom na drugačiji način uređuje imenovanje tijela javnih kazališta i javnih kazališnih družina. S obzirom na važnost i značenje javnih kazališta, potrebno je izbor njihovih tijela obaviti u skladu s ovim Zakonom, posebno imajući u vidu drugačije uređeni sastav kazališnog vijeća u kojem moraju biti zastupljeni svi zaposlenici tih ustanova.

Člankom 7. uređuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 20.

Nacionalna kazališta su:

- Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu,
- Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku,
- Hrvatsko narodno kazalište Split,
- Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca Rijeka.

U sastavu Hrvatskoga narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka djeluje Talijanska drama. Djelovanje Talijanske drame pobliže se uređuje statutom Hrvatskoga narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka.

Članak 25.

Intendanta Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na zajednički prijedlog ministra kulture i gradonačelnika Grada Zagreba po prethodno pribavljenom mišljenju kazališnog vijeća.

Intendanta nacionalne kazališne družine imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra kulture po prethodno pribavljenom mišljenju kazališnog vijeća.

Intendanta nacionalnog kazališta, na prijedlog kazališnog vijeća, imenuje i razrješava predstavničko tijelo osnivača, a potvrđuje ministar kulture.

Ako ministar kulture ne potvrdi akt o imenovanju ili razrješenju intendanta u roku od 60 dana, računajući od dana dostave akta na potvrdu, smatrat će se da je potvrda dana.

Ravnatelja javnog kazališta i javne kazališne družine čiji su osnivači županije, Grad Zagreb, gradovi i općine imenuje i razrješava predstavničko tijelo osnivača na prijedlog kazališnog vijeća.

Članak 31.

Kazališno vijeće javnog kazališta i javne kazališne družine imaju tri, pet ili sedam članova od kojih većinu imenuje predstavničko tijelo osnivača iz reda uglednih umjetnika i radnika u kulturi, koji nisu djelatnici županijskog ureda državne uprave nadležnog za poslove kulture županije na čijem području kazalište djeluje, odnosno gradskog ureda nadležnog za poslove kulture, a ostale članove iz svojih redova biraju kazališni umjetnici. Ako članu vijeća iz reda kazališnih umjetnika prestane rad, prestaje mu i članstvo u vijeću.

Članove kazališnog vijeća kazališta i kazališne družine kojoj je osnivač Republika Hrvatska, sukladno stavku 1. ovoga članka, imenuje ministar kulture.

Broj članova kazališnog vijeća kazališta i kazališne družine koja ima više osnivača mora biti razmjeran osnivačkim udjelima, odnosno utvrđen osnivačkim aktom, statutom i međusobnim ugovorom osnivača iz članka 18. ovoga Zakona.

Način imenovanja, izbora i razrješenja članova kazališnog vijeća, uređuju se aktom o osnivanju i statutom.

Mandat članova kazališnog vijeća je četiri godine.

Za vrijeme trajanja mandata vanjski član kazališnog vijeća ne može umjetnički djelovati u tom kazalištu.

Članovi kazališnog vijeća imaju pravo na novčanu naknadu za svoj rad u visini koju odredi osnivač i koja se isplaćuje na teret osnivača.

Članak 32.

Kazališno vijeće:

- na prijedlog intendant, odnosno ravnatelja potvrđuje godišnji program rada kazališta, odnosno kazališne družine, koji mora biti sukladan s osnovnim programskim i financijskim okvirom iz članka 27. stavka 3. ovoga Zakona,
- prati ostvarivanje programa te njegovo financijsko i kadrovsko izvršavanje,
- razmatra i usvaja programska i financijska izvješća intendant, odnosno ravnatelja,
- na prijedlog intendant, odnosno ravnatelja, donosi statut i druge opće akte kazališta odnosno kazališne družine,
- obavlja i druge poslove određene zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Prilog: Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

IZVJEŠĆE O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOSĆU

Naslov dokumenta	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kazalištima, s konačnim prijedlogom zakona	
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo kulture	
Svrha dokumenta	Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kazalištima Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu dobiva status nacionalnog kazališta, pojednostavit će se i precizirati postupak izbora i imenovanja intendanta Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu, osigurat će se zastupljenost svih radnika u kazališnom vijeću, te će se dodatno urediti ovlasti kazališnog vijeća.	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	O Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kazalištima provedeno je javno internetsko savjetovanje u razdoblju od 31. siječnja 2013. do 17. veljače 2013. godine, te su svi predstavnici zainteresirane javnosti bili pozivani da dostave svoje načelne primjedbe i prijedloge na cjelokupni tekst Nacrta prijedloga Zakona, kao i konkretne primjedbe i prijedloge na pojedine članke.	
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?		<i>Internetska stranice Vlade</i>
	X	<i>Internetske stranice tijela nadležnog za izradu nacrtu stranice</i>
		<i>Neke druge internetske stranice</i>
Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?	Nacrt prijedloga Zakona objavljen je na mrežnim stranicama Ministarstva kulture u razdoblju od 31. siječnja 2013. do 17. veljače 2013. godine.	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	<p>Očitovanja su dostavili:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Darko Lukić, redoviti prof. ADU, Sveučilišta u ZG - Tamara Babun, članica HDDU-a, HDFD-a i HRUP-a - HNK Zagreb – dr.sc. Ana Lederer, intendantica i Sanja Božić, dipl.iur. - Marijana Martelock, studentica produkcije pri ADU - dr.sc. Vitomira Lonačar – Kazalište Mala Scena - Dorica Nikolić, politička tajnica HSLS-a - Zvonko Smajić – HNK Split 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Vedrana Klepica - Petra Glad, producentica - Pavlica Bajsić, dramaturginja - Davor Kanjir, Kazalište Mala Scena - Ivan Penović - Grad Zagreb, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport – Ivica Lovrić, pročelnik - Gradsko kazalište „Trešnja“ – Saša Anočić, ravnatelj - Ivica Restović - Zagrebačko gradsko kazalište „Komedijska“ – Niko Pavlović, ravnatelj - Gradsko kazalište „Žar ptica“ – Marija Sekelez, ravnateljica - Satiričko kazalište „Kerempuh“ – Duško Ljuština, ravnatelj - Gradsko dramsko kazalište „Gavella“, Darko Stazić, ravnatelj - Dražen Ferenčina - HNK Zadar, Renato Švorinić, ravnatelj - HNK Šibenik, Nera Gojanović Kljajić, ravnateljica - Hrvatsko društvo profesionalnih baletnih umjetnika – mr.sc. Andreja Kovačić, poslovodna tajnica HDPBU - Zvonimir Dobrović – Mreža za izvedbene umjetnosti (Domino-Zagreb) - Nina Obuljen – IMO - Glumački ansambl ZKM-a - Sanja Tomljenović, studentica ADU - HDDU – Goran Grgić - Zaklada „Kultura nova“ – Dea Vidović - HNK Ivana pl. Zajca Rijeka – Nada Matošević Orešković, intendantica - Ivana Bakal, predsjednica ULUPUH-a i sekcije za kazalište i film Ulupuh-a - Nora Krstulović, samostalna umjetnica - Radničko vijeće HNK Split – Vjeko Santrić, predsjednik vijeća - Svjetlana Hribar, novinar Novog lista, Rijeka - IKS FESTIVAL, Split – Nela Sisarić, voditeljica - Damir Markovina – član ansambla Drame HNK - Tatjana Aćimović – docentica, Odsjek produkcije ADU
--	--

- ZKM, Kazališno vijeće – Mani Gotovac i Dubravka Vrgoč
- Hrvatski sindikat glumaca – Žarko Savić i Višnja Babić

ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI

- prijedlog da se uz obvezu postojanja dramaturga i redatelja unese i obveza postojanja profesionalnih producenata u kazalištima. Takav studij postoji već 12.g. na ADU i osposobljava BA i MA producente.
- Prijedlog ne rješava suštinske probleme kazališta u RH – pitanje plaća, radnih odnosa, radnog vremena i beneficiranog radnog staža, već se koncentrira isključivo na pitanje izbora intendanta HNK u Zagrebu.
- izmjene postupka imenovanja intendanta ne bi smjele biti povod i cilj izmjene zakona kojima se uređuje sudbina ne samo HNK ZG, nego svih kazališta u RH.
- čl.3. Nacrta kojim se mijenja čl. 22; ne vidi se koji se legitimni cilj postiže ograničenjem upravljačkih prava intendanta, te nužnost navedenog ograničenja
- davanje ovlasti osnivaču da ocjenjuje razradu pojedinih stavki troškovnika pojedinih premijernih naslova te nalaže kazalištu da ih s njom uskladi - ograničava upravljačka prava intendanta u samostalnoj realizaciji programa za što je odgovoran
- stavak 3. predložene izmjene čl.22 – nepotreban – intendantu se nameće dužnost riješiti problem tzv. beneficiranog radnog staža kazališnih umjetnika, a koji se niti postojećim zakonom niti predloženom izmjenom zakona ne može riješiti
- čl.4. Nacrta kojim se mijenja čl.25 ZoK-a – Prijedlog da intendanta HNK u Zagrebu imenuje Vlada RH, na temelju prijedloga ministra kulture, te ograničenje mandata intendanta HNK u Zagrebu na najviše 2 mandata, suprotan je članku 44. Ustava RH koji određuje da "Svaki državljanin Republike Hrvatske ima pravo, pod jednakim uvjetima, sudjelovati u obavljanju javnih poslova i biti primljen u javne službe", načelu razmjernosti (proporcionalnosti) kao jednom od temeljnih ustavnih načela i načela prava Europske unije te članku 4. Ustava RH kojim se jamči pravo na lokalnu (područnu) samoupravu.
- diskriminirajuće i suprotno Ustavu RH - ukidanje ovlasti i dužnosti Kazališnog vijeća HNK u Zagrebu kao stručnog tijela, da sudjeluje u postupku imenovanja intendanta. Kazališno vijeće HNK u Zagrebu je u postupku imenovanja intendanta svedeno na administrativno tijelo Ministarstva kulture RH, koje samo raspisuje natječaj te prikuplja pristigle prijave koje potom prosljeđuje Ministarstvu kulture.
- čl.5. Nacrta kojim se mijenja čl.27. ZoK-a – propisuju se uvjeti za imenovanje intendanta nacionalnog kazališta koji u suštini kao uvjete navode samo formalnu razinu obrazovanja i radno iskustvo. Ovakvim zakonskim prijedlogom stvara se paradoksalna situacija u kojoj su propisani stroži kriteriji za zasnivanje radnog odnosa *službenika* institucije kojoj je intendant na čelu.
- st.3, čl.27. ZoK-a - Rok za raspisivanje natječaja za imenovanje intendanta od godinu dana prije isteka mandata intendanta, propisan je upravo iz razloga da novi intendant ima legitimitet poduzimati pravne radnje (pregovori, sklapanje ugovora s autorskim timom i dr.) s ciljem ostvarenja svog programa u novoj kazališnoj sezoni. Realizacija

programa intendanta koji je usvojen njegovim imenovanjem, ne započinje javnom izvedbom na sceni, već tome prethodi radni proces koji traje puno duže od predviđena 3 mjeseca.

- čl.8. Nacrta kojim se mijenja čl.41.st.4. ZoK-a – ne vidi se svrha zadiranja u ovlasti intendanta u kreiranju kadrovskog plana kazališta. Isto tako, iz same odredbe ne da se iščitati u kojoj organizacijskoj jedinici je kazalište dužno zaposliti redatelja, u Drami, Operi ili čak i u Baletu.
- Protivljenje prijedlogu da voditelj kazališta bude član Kazališnog vijeća (voditelj predlaže program; pa ga odobrava/odbija)
- protiv uvođenja još jednog nacionalnog kazališta – neutemeljeno; kazalište u VŽ ne producira i nema angažirane ljudske resurse za operu i balet; tko financira isto?
- kriteriji po kojima neki teatar stječe pravo na taj status?
- prekvalifikacija djelatnika/umjetnika koji više ne mogu obavljati svoju profesionalnu, ugovorom potpisanu obvezu – za njihovu prekvalifikaciju potrebna su dodatna financijska sredstva – predlaže napraviti strateške planove svih kazališta i pojedinačno utvrditi potrebe i mogućnosti
- odabir intendanta HNK u ZG – stavak o odabiru intendanta/ravnatelja na max.dva mandata treba primijeniti na sva kazališta, a ne samo za izbor intendanta HNK u ZG. izborni rok koji se prijedlogom skraćuje na tri mjeseca-smatra neprimjerenim, razdoblje od godine dana je primjerenije, jer će u suprotnom novi intendant nasljeđivati dogovorene angažmane i dog. program bivšeg intendanta
- protivi se da kazališni zaposlenici koji nisu umjetnici budu članovi kazališnog vijeća jer to generira sukob interesa
- protivi se zapošljavanju na 5 godina i predlaže 2 godine uz obvezatno uvođenje audicija
- dramaturg treba biti zaposlen u svakom kazalištu, protivi se uvođenju zapošljavanja redatelja.
- povlačenje Prijedloga o izmjenama i dopunama ZoK-a
- u Zakonu potrebno pobliže odrediti – tko je redatelj, a tko dramaturg; redatelj je onaj tko je na odsjeku režije stekao naziv dipl. redatelj, a dramaturg-na studiju dramaturgije
- u zakonu bi trebala stajati obveza zapošljavanja i profesionalnog dramaturga i profesionalnog producenta
- ZoK-om je potrebno osigurati interes Grada Zagreba u ostvarivanju osnivačkih prava u HNK u ZG kojemu je GZ suosnivač s udjelom od 49%
- predlažu izradu novog teksta zakona
- ne slažu se sa ustanovljivanjem novog tijela-kazališnog vijeća
- u postupku imenovanja intendanta HNK u Zg-isključuje se suosnivač GZ sa udjelom od 49%; u postupku imenovanja ukida se sudjelovanje kazališnog vijeća HNK u ZG; ograničava se imenovanje samo intendanta HNK u ZG na dva mandata, dok za ostale takvo ograničenje nije propisano
- sporno je određivanje uvjeta za intendanta nacionalnog kazališta

- traže određivanje osnovnih uvjeta za ravnatelje javnih kazališta
- postavlja se pitanje trajanja natječajnog roka u postupku imenovanja intendanta ili ravnatelja
- nije odgovarajuće riješen sastav kazališnog vijeća HNK u ZG; Grad Zagreb treba biti zastupljen sa istim brojem članova kazališnog vijeća kao i Republika Hrvatska
- rok od 15 dana za usklađivanje statuta kazališta s odredbama Zakona je prekratak; jer je u tom roku, pored donošenja statuta od strane kazališnih vijeća, potrebno provesti i postupak davanja suglasnosti osnivača (za Grad Zagreb – Gradske skupštine Grada Zagreba)
- neophodno izraditi cjelovitu analizu kazališnog života i riješiti sljedeća pitanja:
 - status i broj nacionalnih kazališnih kuća, status i veličinu gradskih kazališta (zašto jedno zapošljava 60 ljudi, drugo 120 ljudi, a iste su im ugovorne obveze); zaposlenost kazališnog ansambla unutar kazališta kao i njihov angažman izvan kazališta; stvaranje mreže izvođenja kazališnih predstava na teritoriju cijele države, formiranje zajedničke tehničke radionice; razmjena kazališnih festivala; beneficirani radni staž i zbrinjavanje umjetnika koji više ne mogu obavljati svoj posao, kao i mnoga druga pitanja koja u jednom ozbiljnom otvorenom dijalogu treba postaviti pred kazališne djelatnike
- primjedba na članak 3. kojim se mijenja čl.22. ZoK-a; što se dešava kada kazalište ne uskladi financijski plan s primjedbom osnivača?
- natječaj za ravnatelja bi se trebao raspisati godinu dana prije isteka mandata, a ne tri mjeseca prije kao što je predloženo
- petogodišnji angažman godinu dana je dulji od ravnateljskog, pa stari ravnatelj ostavlja unaprijed obveze novom. Nadalje, formulacija „do 5 godina“ znači da može i 5 mjeseci, a djelatnika se mora šest mjeseci prije upoznati da li će mu ili neće biti produžen postojeći ugovor.
- novi zakon trebao bi se baviti problemima „malih“ kazališta van Zagreba
- dodatno jačanje ovlasti kazališnog vijeća apsolutno dovode odgovornu osobu u položaj u kojem je ona za sve odgovorna dok ostali subjekti odlučuju, pa se dovodi u pitanje potreba za radnim mjestom intendanta odnosno ravnatelja
- uzeti u obzir mogućnost da dramaturg ili redatelj budu vezani ugovorom na dvije ili četiri godine kao i glumci
- predlažu da se mandat intendanta ili ravnatelja vremenski ne ograničava iz razloga što određena osoba može biti izvrstan intendant, odnosno ravnatelj pa bi bilo nepotrebno imenovati drugog samo zbog zakonskog mandatnog ograničenja, dok bi svakako onog čiji rezultati rada nisu dobri trebalo razriješiti i usred mandata
- Nacrt ne regulira problematiku struke koju zastupamo; pitanja poput radnog staža, umirovljenja, zaštitnog perioda, prekvalifikacije u tranzicijskom periodu, cjeloživotnog obrazovanja umjetnika i sl.
- predlažu da se u nacionalnim kazalištima, zbog specifičnosti svake umjetničke grane, zadrže predstavnici Drame, Opere i Baleta u Kazališnom vijeću
- prijedlog da se u Zakon o kazalištu izričito navede mogućnost da uz ustanove, trgovačka društva i umjetničke organizacije također i udruge građana mogu biti

upisane u Očevidnik kazališta

- cilj Očevidnika je da odijeli profesionalne i amaterske produkcije, ali se taj cilj ne može postizati diskvalifikacijom određenih programa na osnovu statusa pravnog subjekta koji program prijavljuje, već se ocjena razlike između profesionalne i amaterske produkcije može postići jedino na razini programa i autora koji u programu sudjeluju
- jedan od rijetkih dobrih prijedloga izmjena ZoK-a - uređenje ustroja kazališta unutar druge pravne osobe
- pozitivna je i inicijativa da se uvede obveza zapošljavanja dramaturga dok nije jasno zašto bi se uvodila obveza zapošljavanja redatelja
- neistinita tvrdnja iz uvodnog obrazloženja da se ne provodi nadzor nad financijama i da je zbog toga potrebno mijenjati Zakon
- pitanje prekvalifikacije zaposlenika - Raspoređivanje na drugo radno mjesto nije rješenje u situaciji u kojoj osnivač fiksira broj radnih mjesta pa se na takav način ne može osigurati pitanje popunjavanja ansambla novim umjetnicima. Ako se npr. baletni umjetnici premjeste na druga radna mjesta, a ne otvore se nova radna mjesta za zapošljavanje novih baletnih umjetnika onda kazalište odnosno intendant za realizaciju programa i dalje mora angažirati vanjske suradnike i trošiti programska sredstva; svaka prekvalifikacija košta
- Odredbe o natječaju i izboru intendanta - ako se predviđa da Grad Zagreb više ne sudjeluje u odlučivanju onda se mora brisati i odredba o suosnivačima i Ministarstvo mora preuzeti u cijelosti financiranje HNK; a to bi ugrozilo proračun Ministarstva kulture za oko više od 40 milijuna kuna.
- Ograničavanje mandata intendanta HNK u Zagrebu na dva mandata te provođenje natječaja tri mjeseca prije isteka mandata - ako se uvodi ovakva odredba onda se ona mora uvesti za sve intendante i ravnatelje, a ne samo za HNK u Zagrebu
- veliki dio problema kulturnih ustanova izvire iz lošeg i zastarjelog Zakona o ustanovama jer ravnatelj bi trebao upravljati ustanovom, a ne Upravno vijeće
- Potrebna financijska sredstva - Ministarstvo će morati osigurati značajno veća sredstva za HNK Varaždin te oko 48 milijuna kuna za HNK u Zagrebu
- korigirati čl.48. postojećeg Zakona – umjetnik treba tražiti pismeno odobrenje intendanta, odnosno ravnatelja za rad izvan matičnog kazališta, isključivo u slučaju ako taj angažman kolidira s obvezama u matičnom kazalištu
- prijedlog za uvođenje koordinacije Kazališnog vijeća s Radničkim vijećem
- predlaže da se uz obaveze postojanja dramaturga i redatelja unesu i obaveze postojanja scenografa i kostimografa
- primjedbe na kriterije za izbor članova Kazališnog vijeća
- nedopustivo je da se vanjski članovi Kazališnog vijeća biraju isključivo temeljem nejasnog kriterija „ugleda”; Predlaže stoga da se uvjeti za vanjske članove Kazališnog vijeća u potpunosti izjednače s onima za intendante odnosno ravnatelje
- prijedlogom se ne propisuje tko i na koji način bira predstavnika umjetnika u Kazališnom vijeću, što je posve nedopustivo, pogotovo u situacijama kad kazališta

poput HNK u Zagrebu imaju više umjetničkih ansambala

- nisu unesene ni jasne ovlasti Kazališnog vijeća, kao ni penalni mehanizmi koji tom tijelu stoje na raspolaganju u slučajevima eventualnog kršenja ZOK-a od strane ravnatelja odnosno intendanta
- Zakonodavac bi trebao naložiti ravnateljima / intendantima da dramaturge, redatelje i producente angažiraju na određeno vrijeme u trajanju od najviše 4 godine, kao što to čine i sa drugim umjetničkim osobljem.
- Odredba kojom ministar kulture zadržava mogućnost da ne potvrdi odluke osnivača i vlasnika o imenovanju ravnatelja kazališta apsurdna je i nedemokratska
- Ovlasti Kazališnog vijeća nužno je preciznije definirati, te razraditi mehanizme kontrole i penalizacije koji mu stoje na raspolaganju
- treba uvesti mogućnost žalbe Kazališnom vijeću
- primjedbe oko netransparentnosti u provođenju „javne rasprave“ i „otvorenog savjetovanja“ u postupku donošenja ZoK-a
- izmjene Zakona o kazalištu trebale bi se pozabaviti svim umjetničkim profilima
- ograničenje mandata (2x4 godine) svakom intendantu u Nacionalnim kazalištima
- za vrijeme mandata, intendant se ne bi smjeli baviti umjetničkim poslom; isključivo bi trebali biti posvećeni vođenju kazališta
- Po pitanju honorara, Zakon bi trebao kategorizirati honorare gostujućih umjetnika i staviti ih u omjere; kategorizaciju bi trebala ustanoviti struka – HZSU – a Ministarstvo bi trebalo ograničiti visinu honorara redatelja
- Zakon bi također trebao predvidjeti da u nacionalnim kazalištima ne smiju raditi početnici
- mandat bi trebalo ograničiti i šefovima dirigentima; o novom šefu i njegovom mandatu odlučuje orkestar, nakon audicije
- osim maksimalnog trajanja umjetničkog angažmana u ansamblu HNK, svakako treba obuhvatiti i minimalno trajanje istoga
- bolja efikasnost trenutnog ustroja mogla bi se postići reorganizacijom, točnije ukidanjem zastarjelih podjela i platnih razreda unutar HNK
- kronični nedostatak prostora - pitanje druge scene
- U kazališnom vijeću mogu biti samo umjetnici i nitko drugi
- Umjetnički ansambl radi zajedno s ravnateljem. Ako je mandat ravnatelja 4 g., onda mandat umjetnika ne smije biti duži. Trajanje njihovog mandata mora biti identično.

ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI

Nakon provedenog savjetovanja sa zainteresiranom javnošću i analize predloženih izmjena Zakona o kazalištima, Ministarstvo kulture je odlučilo izmijeniti samo neke odredbe Zakona o kazalištima koje zadovoljavaju trenutačne potrebe rješavanja nastalih poteškoća u primjeni toga Zakona, a daljnje njegove promjene mogu se očekivati nakon izmjena drugih propisa iz

područja kulture koji se planiraju provesti u narednom razdoblju.

Nisu prihvaćene primjedbe na članak 2. Nacrta prijedloga Zakona u kojima se iznosi protivljenje uvođenju još jednog nacionalnog kazališta. Od 1991. godine nije mijenjan utvrđeni status za četiri nacionalna kazališta u Republici Hrvatskoj, koja su osnovana radi teritorijalne ravnomjernosti i regionalne zastupljenosti u obavljanju kazališne djelatnosti na određenoj profesionalnoj i umjetničkoj razini. U svrhu daljnjeg razvoja kazališne djelatnosti u kontekstu zadovoljavanja teritorijalne ravnomjernosti i regionalne zastupljenosti potrebno je navedeni status priznati i Hrvatskom narodnom kazalištu u Varaždinu. Promjenom misije i vizije, organizacijske strukture i umjetničkim ojačavanjem repertoara Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu zadovoljava uvjete dobivanja statusa nacionalnog kazališta. Svojim umjetničkim i kreativnim potencijalom ono već ostvaruje programe dramske i glazbeno-scenske umjetnosti na najvišoj izvedbenoj razini kao kulturno središte od iznimnog regionalnog i nacionalnog značenja. Prijedlog za utvrđenje ovog statusa podnio je Grad Varaždin i samo Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu.

Nisu prihvaćene primjedbe koje se odnose na članak 4. Nacrta prijedloga Zakona, a u kojima se navodi da se u postupku imenovanja intendanta HNK u Zagrebu isključuje suosnivač Grad Zagreb sa udjelom od 49%, te da se ukida sudjelovanje kazališnog vijeća HNK u Zagrebu u postupku imenovanja intendanta HNK u Zagrebu. Naime, dosadašnja procedura po kojoj intendanta Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na zajednički prijedlog ministra kulture i gradonačelnika Grada Zagreba po prethodno pribavljenom mišljenju kazališnog vijeća pokazala se neučinkovitom u slučaju različitih stajališta dvaju tijela. U tom smislu predložene su izmjene koje rješavaju prethodno iznesenu nedorečenost u provedbi postupka imenovanja intendanta Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, te se predlaže postupak u kojem intendanta Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na zajednički prijedlog ministra kulture i gradonačelnika Grada Zagreba, s time da ako se ne utvrdi zajednički prijedlog u roku od 7 dana od dana podnošenja pisanog zahtjeva ministra kulture ili gradonačelnika Grada Zagreba radi utvrđivanja zajedničkog prijedloga, intendanta Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra kulture. Na isti način se imenuje i razrješava vršitelj dužnosti intendanta toga Kazališta, bez provođenja javnog natječaja, a imajući u vidu da je Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu nacionalno kazalište kojemu je većinski suosnivač Republika Hrvatska.

Nije prihvaćena primjedba koja se odnosi na članak 6. Nacrta prijedloga Zakona u kojoj se navodi da u kazališnom vijeću mogu biti samo umjetnici i nitko drugi. Člankom 31. stavkom 1. Zakona o kazalištima uređen je sastav kazališnih vijeća kojim se predviđa zastupljenost kazališnih umjetnika u tom tijelu. Međutim, člankom 163. Zakona o radu („Narodne novine“ br. 149/2009, 61/2011 i 82/2012) propisano je da jedan član tijela upravljanja ustanove mora biti predstavnik svih radnika. Imajući u vidu navedeno, predloženim izmjenama Zakona uzeta je u obzir i ova zakonska obveza, kako bi se osigurala zastupljenost svih radnika u kazališnom vijeću.

Djelomično je prihvaćena je primjedba koja se odnosi na članak 7. Nacrta prijedloga Zakona, a u kojoj se navodi da je ovlasti kazališnog vijeća nužno preciznije definirati, te razraditi mehanizme kontrole i penalizacije koji mu stoje na raspolaganju. Vodeći računa o stvarnim zadaćama kazališnog vijeća u funkcioniranju javnih kazališta i javnih kazališnih družina, potrebno je dodatno urediti ovlasti ovoga tijela. S obzirom da se javna kazališta i javne kazališne družine mogu osnivati kao javne ustanove, njihov se rad mora uskladiti i sa Zakonom o ustanovama

(„Narodne novine“, br. 76/1993, 29/1997, 47/1999 i 35/2008), koji predviđa da ustanova ima program rada i razvoja ustanove, financijski plan i godišnji obračun.

Primjedba koja se odnosi na članak 9. Nacrta prijedloga Zakona, a u kojoj se navodi da je rok od 15 dana za usklađivanje statuta kazališta s odredbama Zakona prekratak, prihvaćena je na način da je propisan rok od 60 dana za usklađivanje statuta i drugih općih akata s odredbama Zakona.

Troškovi provedenog savjetovanja

Provedene aktivnosti vezane za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kazalištima nisu iziskivale financijske troškove.